

Be'Ezrat HaShem Inc

הרב אפרים כחלון שליט"א

www.BeEzratHaShem.org

בעיר הוא ש"ץ שלהם, וכן נוהגין הספרדים שבמדינתנו, וא"כ יותר טוב שיקרא גברא כזה גם אם אינו יודע ניגון היטב, משיקרא אדם פרטי הגם שיודע הניגון. עכ"ד. גם הגאון רבי אפרים זלמן מרגליות שחיבר ספר שלם על הלכות קריאת התורה ושמו יקובנו שערי אפרים ושם (שער ג סעיף א) כתב כיצד צריך שיהיה הבעל קורא ומעלותיו, והוא היה מונה שבחם ז"ל, ויש לקהל לבחור אדם הגון ובעל תורה ומעשים טובים ויש לו קול נעימה ובקי לקרות המלות בנקודתם ומנגינות והטעמים כראוי וכו'. עכ"ד.

אתה הראת לדעת שגם הבעל קורא צריך שיהיה הגון ובעל תורה, ולא חלילה בעל עבירה. ובשערי רחמים (שם אות ב) ציין למ"ש בזה"ק (פרשת שלח לך דף קסד עמוד ב ובתומ"ד עמ' צט) דמאן דסליק לס"ת למקרי אורייתא אצטריך צדיק, וצדיק אקרי מאן אקרי צדיק מכלהו. ע"כ. ופירש הרב מתוק מדבש ז"ל, כל מי שעולה לקרות בספר תורה צריך שיהיה צדיק, שלא יקרא בתורה אלא מי שהוא צדיק, והטעם הוא כי הקורא הוא המרכבה לצדיק העליון הנקרא בשמו. עכ"ל.

ג) ולאחר הודיע אותנו אלוקים לכל זאת שדין הבעל קורא דינו שווה לשליח ציבור, אם כן כמו שמצאנו ששליח ציבור שאינו הגון יש להעבירו ה"ה לקורא בתורה שיש להעבירו. צא ולמד ממ"ש בשו"ת הר"י מיגאש (סימן צה) אודות שליח ציבור אחד שיצא עליו שם רע בילדותו ללא עדים רק קול בעלמא ויש בו רוב התנאים שזכרו רז"ל שצריכים להיות בש"ץ ונחלקו החכמים אם מותר לו להיות ש"ץ שאפשר שלא היה כלל אמת בקול זה? ופסק הר"י מיגאש ז"ל, תשובה אם רינון זה שיצא על ש"ץ זה עודנו עליו ראוי לסלקו לפי שהתמדת יציאת הקול עליו הוא מאמת בו הפיסול. ע"כ. וכ"ש בנידון דידן שאין זה קול בעלמא שהכל רואים ויודעים איך הוא מחבק חיק ספק נכרית והולך עימה בפרהסיא [ואף באה לבית הכנסת] אוי לה לאותה בושא אוי לה לאותה כלימה, ובדאי שראוי להעבירו מתפקיד זה. ומצאתי נידון כדומה לזה בשו"ת בנימין זאב (סימן רכד שהיה לפני כארבע מאות שנה) ואביא את תוכן לשונו בקצרה ז"ל, דרשתוני זה ימים להודיעכם בדין אחד שהיה ש"ץ ביניכם ובעל גויה והעידו עליו גוים לפני הערכאות ודנוהו בבושט ובממון ועם כל זה לוחץ אנשי הקהילה להושיבו על כנו כבראשונה. הנני מפרט לפניכם דעתי בשביל רוב שיקוף ועוצם המיאוס וגודל העון שעשה הרשע הזה ועוד ידו הנטויה לאנשי הקהל שיושיבוהו על כנו. ועל כן שקלתי וטרתי בלבי לתור ולעיין על הענין כי לא דבר ריק הוא לפני ה' ית' ולפני החרדים אל דבריו וכו' ולאחר שהביא דברי חז"ל על חומר העון הזה של הבא על הנכרית כתב ז"ל, על כן נראה לעניות דעתי לפגלו ולפסולו מעבודה מהקריב עוד תמורת קרבן לפני ה' אלקינו לפני היכל קדשו ולא יתרצה גם כי ירבה תפלה לא ישמע ה' אל תפילתו, ותפלה היינו עבודה ואפילו בחוצה לארץ תפילה במקום עבודה היא. ואם מפני שחלק מהקהל מסכימים להשיבו אל כנו, לאו מילתא היא דכיון שאינו הגון ומרוצה לכל הקהל אינו מתמנה לש"צ כדלקמן דש"צ הוא כמו סרסור בין הקב"ה לישראל וצריך להיותו ישר ונקי בגופו בלא דופי ואם אינו כן הפסוק צוח עליו "נתנה עלי בקולה על כן שנאתיה" זה ש"צ שיויר לפני התיבה שאינו הגון. ואומר על מי שמסכים להושיבו זה הנגעל על כנו כבראשונה היטב בעיני ה' איש כזה יעמוד לפני ה' יתברך להתפלל על עמו ועל נחלתו? עושה דברים כאלה הישעה ה' אל שאגתו? מעתה ראה והבט להוכיח לדעת המסכימים להושיבו על כנו האיש הזה היצלח לעשות מלאכת עבודת הקדש שאולי מאותם הבעילות הוליד בן לע"ז? לכן חדלו מן זה כי במ'ה נחשב ואם כי מגזם לקהל, הבעבור זה לא תחוסו על כבוד קונכם? ומסים דבריו, וידעתי כי רבים קמים עלי מ"מ בטחתי ותליתי בטחוני בצורי ולא אמעד אני הוא המתקנא בו והכל לשם שמים העני בנימין בכה"ר מתתיה ז"ל. עכ"ל. וע"ע בכל בו (סימן קמז). והמתבונן בנידונו יראה שחמיר טפי, שכן האיש הלזה שקורא בתורה הוא עדיין חי עם אשת הזנונים הזו (הספק גויה) אשר לקח בנישואין אזרחיים, ולא עוזב השרץ מידו ה' ירחם. ואם כן מה צד זכות יש לתלות עליו, שכן אפילו אם נאמר שעשה תשובה הלא הצעד הראשון בתשובה שיעזוב את החטא ולא ישוב עוד לכסלה וכמ"ש הרמב"ם (בפרק ב מהלכות תשובה הלכה ב) ז"ל, ומה היא התשובה? הוא שיעזוב החוטא חטאו ויסירו ממחשבתו ויגמור בלבו שלא יעשהו עוד שנאמר "יעזוב רשע דרכו וגו'" (ישעיה נה, ז), וכן